

**Chambre
des Représentants**

SESSION EXTRAORDINAIRE 1961.

10 JUILLET 1961.

PROJET DE LOI

portant certaines mesures en faveur des agents de complément de l'Administration d'Afrique, des membres du personnel administratif, de maîtrise et spécialisé de l'Université officielle du Congo belge et du Ruanda-Urundi et du personnel laïc agréé de l'enseignement libre au Congo belge ou au Ruanda-Urundi, des membres du personnel d'Afrique du secteur parastatal ou assimilé et des agents temporaires de l'administration d'Afrique.

AMENDEMENTS
PRÉSENTÉS PAR M. GLINNE
AU TEXTE
ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Article premier.

« In fine » de cet article, ajouter un dernier alinéa libellé comme suit :

« Tout personnel de l'administration d'Afrique bénéficiant d'une pension de carrière coloniale ne peut bénéficier des dispositions reprises au présent texte. »

JUSTIFICATION.

L'article 19 interdit l'octroi cumulatif des indemnités aux époux. Une rigueur semblable devrait inspirer, à meilleur escient, le cumul de la pension de carrière coloniale avec le bénéfice des indemnités prévues, qui s'ajoutent souvent à cette pension normalement accordée pour des prestations exercées dans des parastaux après accomplissement de la carrière de fonctionnaire de l'administration d'Afrique.

107 (S. E. 1961) :

- N° 1 : Projet de loi.
- N° 2 : Amendements.
- N° 3 : Rapport.
- N° 4 : Amendements.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

BUITENGEWONE ZITTING 1961.

10 JULI 1961.

WETSONTWERP

houdende sommige maatregelen ten voordele van de aanvullingsambtenaren van het Bestuur in Afrika, van de kaders van het bestuurs-, meesters- en gespecialiseerd personeel van de officiële universiteit van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi en van het erkend lekenpersoneel van het vrij onderwijs in Belgisch-Congo of in Ruanda-Urundi, van de leden van het personeel in Afrika van de parastatale of daarmede gelijkgestelde sector en van de tijdelijken van het Bestuur in Afrika.

AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE HEER GLINNE
OP DE TEKST
AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Eerste artikel.

« In fine » van dit artikel een laatste lid bijvoegen, dat luidt als volgt :

« De ambtenaren van het bestuur in Afrika die een pensioen wegens koloniale loopbaan genieten, kunnen geen aanspraak maken op het genot van de in deze tekst opgenomen bepalingen. »

VERANTWOORDING.

Artikel 19 verbiedt cumulatieve toekenning van de vergoedingen aan twee echtgenoten. Eenzelfde strenge regel zou dan ook moeten gelden voor de cumulatie van een pensioen, verworven wegens koloniale loopbaan, met het genot van de vergoedingen waarvan sprake, die zich in veel gevallen voegen bij een pensioen dat normaal verleend werd voor prestaties, verricht in parastatale instellingen na beëindiging van een ambtenaarsloopbaan bij het bestuur in Afrika.

107 (B. Z. 1961) :

- N° 1 : Wetsontwerp.
- N° 2 : Amendementen.
- N° 3 : Verslag.
- N° 4 : Amendementen.

Art. 9.

Au 3e alinéa, 3e et 4e lignes, supprimer les mots « ou de l'Institut créé en remplacement de cette université ».

JUSTIFICATION.

La création de l'Université du Katanga s'inscrit dans une politique anticongolaise et antilaïque condamnable.

Art. 20.

1) Supprimer le premier alinéa du § 2.

2) Au 2e alinéa, remplacer le mot « Elles » par ce qui suit :

« *Les indemnités prévues aux articles 4, 11 et 15* »

JUSTIFICATION.

L'article 12 du projet de loi portant certaines mesures en faveur du personnel de carrière des cadres d'Afrique consacre le droit d'option du personnel issu de l'Administration belge et règle sa situation suivant qu'il reprend ou non du service dans son administration d'origine.

Par contre, le projet de loi portant certaines mesures en faveur des agents de complément de l'Administration d'Afrique ne laisse aucune option au personnel issu de l'Administration belge et ne prévoit aucune indemnité dégressive de compensation et de réadaptation à l'occasion de leur rentrée en fonction dans leur administration d'origine. Tel est le sens du paragraphe premier que je propose de supprimer à l'article 20.

Cette différence de régime constitue une anomalie et une injustice. En effet, ces deux catégories d'agents appartenant tous, à titre définitif, à une administration métropolitaine, ont, grâce à une même expérience professionnelle, rendu au Congo les mêmes services.

Aux termes de la Charte coloniale, les agents issus du cadre métropolitain auraient dû conserver tous leurs droits sur le plan de l'Administration belge. En fait, à l'exception des militaires qui bénéficient d'un régime particulier, le personnel de carrière et le personnel de complément n'ont pas participé en Belgique à l'avancement de grade. Dans ce domaine, ils se trouvent donc identiquement lésés.

Le fait d'avoir, en 1960, à la veille de l'indépendance, instauré la catégorie des agents de complément est donc en fin de compte préjudiciable aux anciens agents temporaires qui avaient, pour la plupart, été engagés dans les liens d'un contrat de durée indéterminée, prévoyant un temps de préavis proportionnel en cas de rupture de contrat. Or, le régime des agents de complément leur a formellement été présenté comme une assimilation au personnel sous statut, devant leur permettre de bénéficier des mêmes droits et avantages que ce dernier, le droit à la pension excepté.

De même, limiter le droit à une réintégration pour les agents de complément ayant atteint ou dépassé l'âge de 45 ans est aussi un non-sens, puisque la plupart des agents de complément n'ont pu être admis au bénéfice du statut parce qu'ayant, lors de leur engagement, dépassé la limite d'âge de 35 ans prévue pour les agents issus de l'administration métropolitaine.

Dans l'exposé des motifs du projet de loi n° 107, il est dit *in fine* du dernier paragraphe de la page 5 : « D'autre part, c'est à partir de 45 ans qu'en vertu de la législation coloniale, les personnes soumises au régime des pensions pour employés peuvent solliciter anticipativement le bénéfice de leur pension. »

Mais quelle pension peut escompter à 45 ans un agent de complément engagé au-delà de la limite d'âge de 35 ans ?

L'équité recommanderait donc, sinon de faire bénéficier les agents de complément des mêmes mesures prévues en faveur du personnel de carrière des cadres d'Afrique, du moins de prévoir un régime similaire pour tous les agents de carrière de complément, appartenant à titre définitif à l'Administration belge.

Art. 9.

In het 3de lid, 4de en 5de regel, de woorden « of van het Instituut dat ter vervanging van deze universiteit werd opgericht » weglaten.

VERANTWOORDING.

De oprichting van de Universiteit van Katanga vormt een onderdeel van de afkeurenswaardige Congolese en met de lekengedachte strijdige politiek.

Art. 20.

1) Het eerste lid van § 2 weglaten.

2) In het 2de lid, het woord « Zij » vervangen door wat volgt :

« *De vergoedingen bepaald in de artikelen 4, 11 en 15* »

VERANTWOORDING.

Artikel 12 van het wetsontwerp houdende sommige maatregelen ten gunste van het beroeps personeel van de kaders in Afrika huldigt het recht van het personeel, dat uit het Belgisch Bestuur komt, een keuze te doen en regelt zijn toestand naargelang het al dan niet opnieuw dienst neemt in zijn oorspronkelijk Bestuur.

Daarentegen laat het wetsontwerp houdende sommige maatregelen ten voordele van de aanvullingsambtenaren van het Bestuur in Afrika geen enkele keuze aan het personeel dat uit het Belgisch Bestuur komt en het voorziet geen enkele degressive compensatie- en wederaanpassing ter gelegenheid van hun wederindiensttreding in hun oorspronkelijk Bestuur. Dit is de zin van de eerste paragraaf van artikel 20 waarvan ik de weglating voorstel.

Dit verschil in regeling is een onregelmatigheid en een onrechtvaardigheid. Inderdaad deze twee categorieën van ambtenaren die allen, vast tot een moederlands Bestuur behoorden, hebben, dank zij eenzelfde beroepservaring, aan Congo dezelfde diensten bewezen,

Volgens de termen van het Koloniaal Handvest zouden de ambtenaren, die gekomen zijn uit de moederlandse kaders, al hun rechten moeten behouden hebben op het plan van het Belgisch Bestuur. In feite hebben het beroeps- en aanvullingspersoneel — buiten de militairen die een bijzondere regeling genieten — niet deelgenomen aan de bevordering in graad. Op dit gebied werden zij dus op dezelfde wijze benadeeld.

Het feit dat in 1960, aan de vooravond van de onafhankelijkheid, de categorie van de aanvullingsambtenaren werd ingevoerd *is dus, bij slot van rekening, nadelig voor de vroegere tijdelijke ambtenaren* die, voor het grootst gedeelte, aangewezen werden op grond van een contract van onbepaalde duur, waarin een verhoudingsgewijze vastgestelde opzegtermijn was bepaald voor het geval van contractbreuk. Welnu de regeling ten gunste van de aanvullingsambtenaren werd hun uitdrukkelijk voorgesteld als een gelijkstelling met het statutair personeel, hetgeen hun zou toelaten dezelfde rechten en voordeelen te genieten als dit laatste, met uitzondering van het recht op pensioen.

Evenzo heeft het geen *zin het recht op opname te beperken voor de aanvullingsambtenaren* die de leeftijd van 45 jaren bereikt of overschreden hebben, daar de meeste aanvullingsambtenaren het statut niet konden genieten, precies omdat zij, bij hun indiensttreding, de leeftijds-grens van 35 jaren overschreden hadden, die vastgesteld is voor de ambtenaren van het moederlands Bestuur.

In de memorie van toelichting van het wetsontwerp nr 107 staat aan het eind van het laatste lid, bladzijde 5, te lezen : « Anderzijds is het van de leeftijd van 45 jaar af dat de personen die aan de rechtsregeling der pensioenen voor bedienend onderworpen zijn, krachtens de koloniale wetgeving, bij vervroeging, het genot van hun pensioen mogen aanvragen. »

Welk pensioen echter kan een aanvullingsambtenaar, die na de grensleeftijd van 35 jaar in dienst is genomen, op 45-jarige leeftijd verwachten ?

Bijlijkheidshalve verdient het dus aanbeveling op de aanvullingsambtenaren dezelfde maatregelen toe te passen als op het beroeps-personeel der kaders in Afrika, of althans in een soortgelijke regeling te voorzien voor alle leden van het beroeps- of aanvullingspersoneel, die in vast verband deel uitmaken van het Belgisch Bestuur.